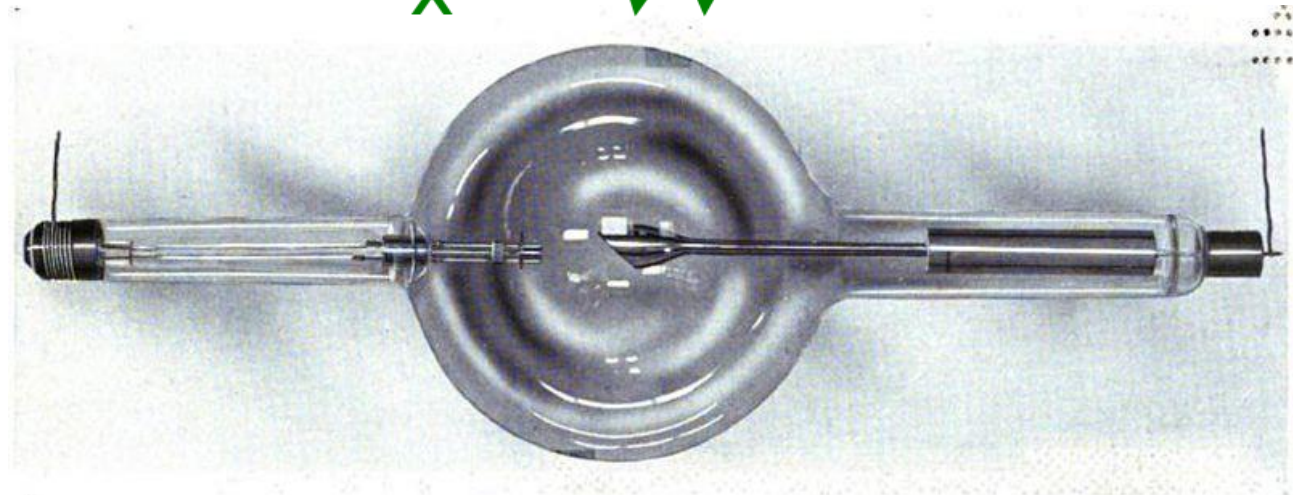
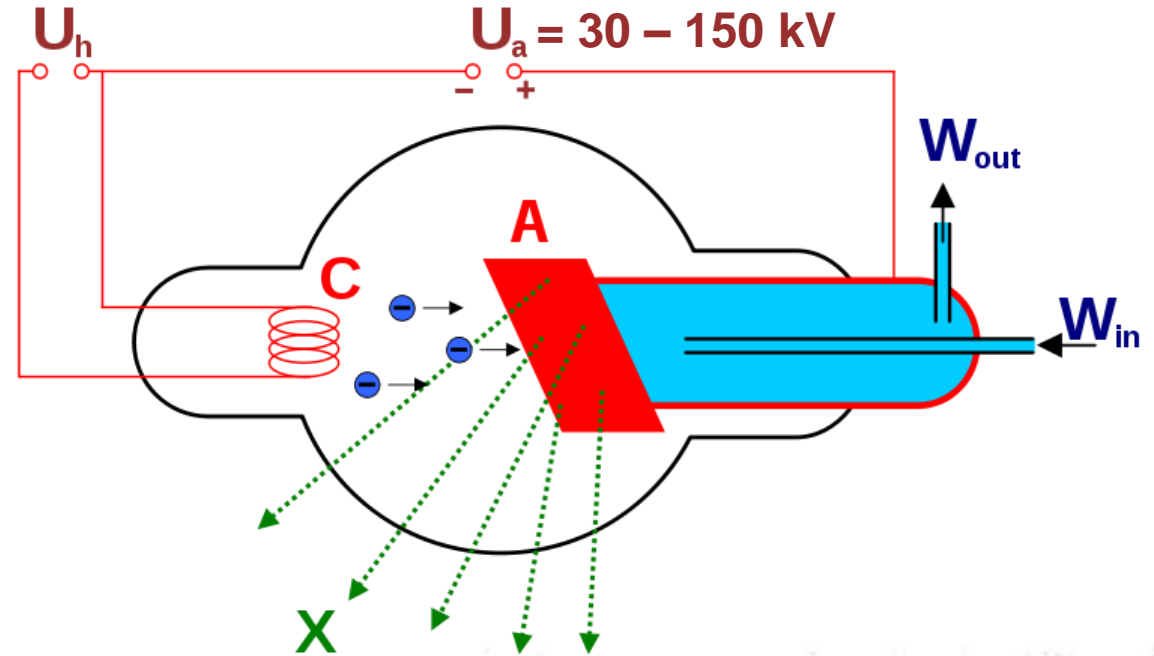
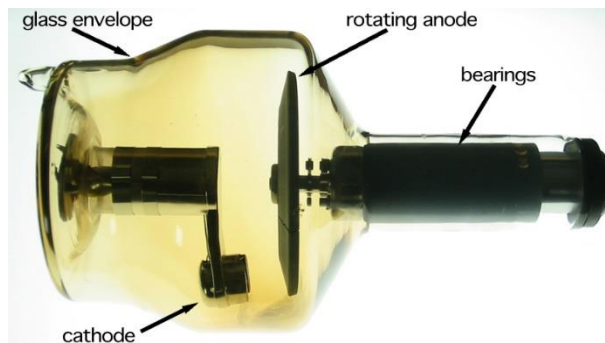
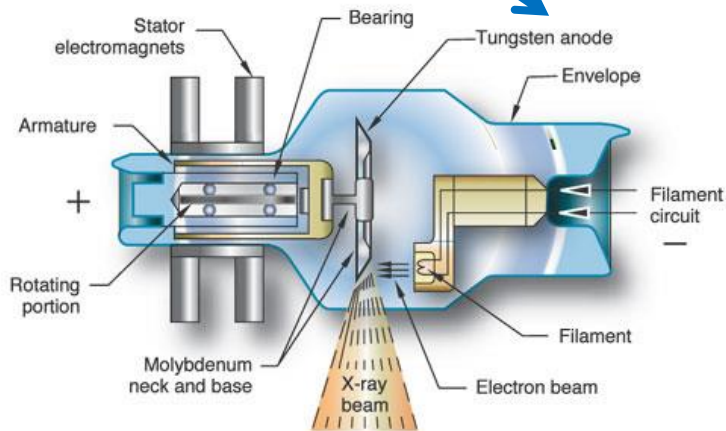

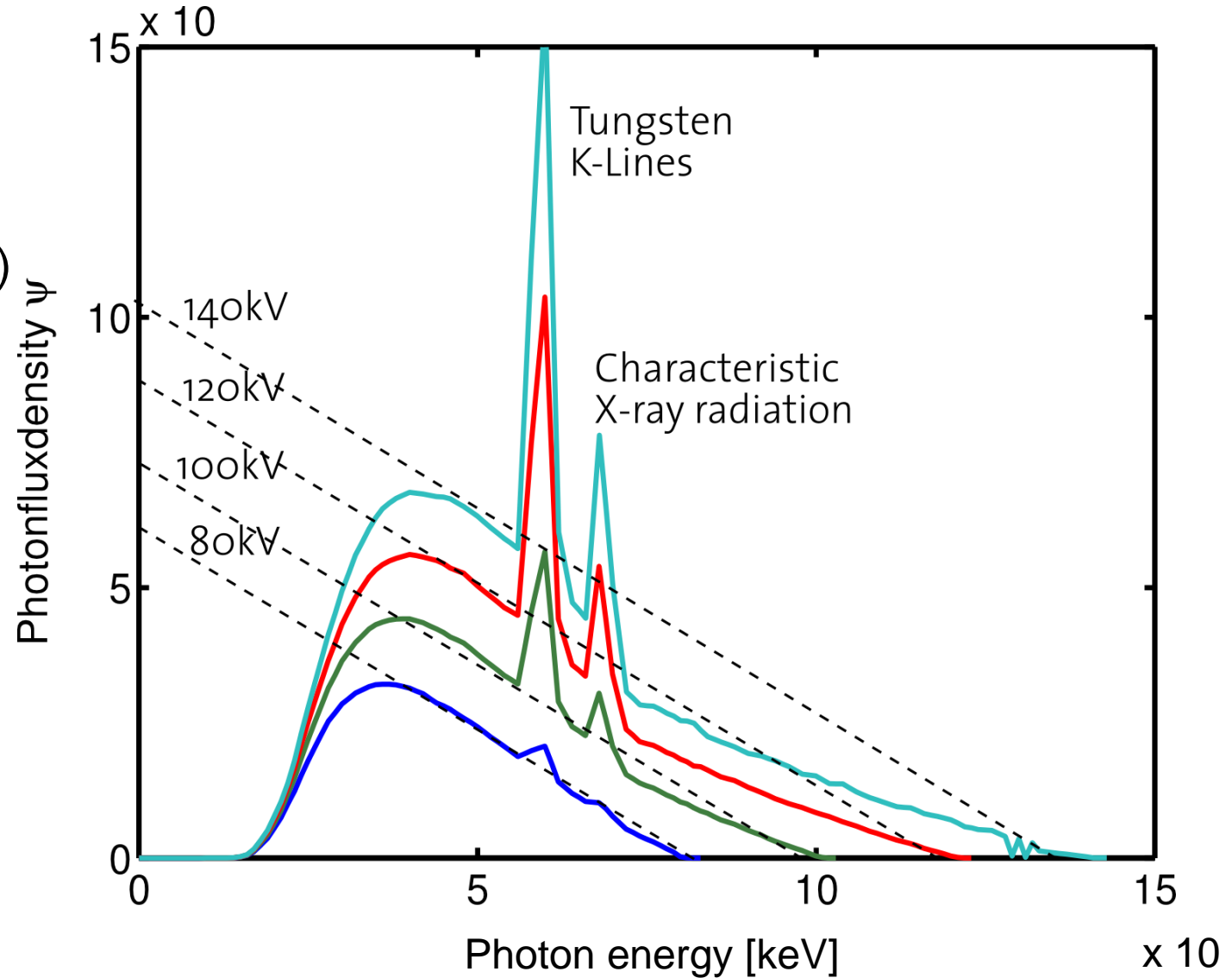
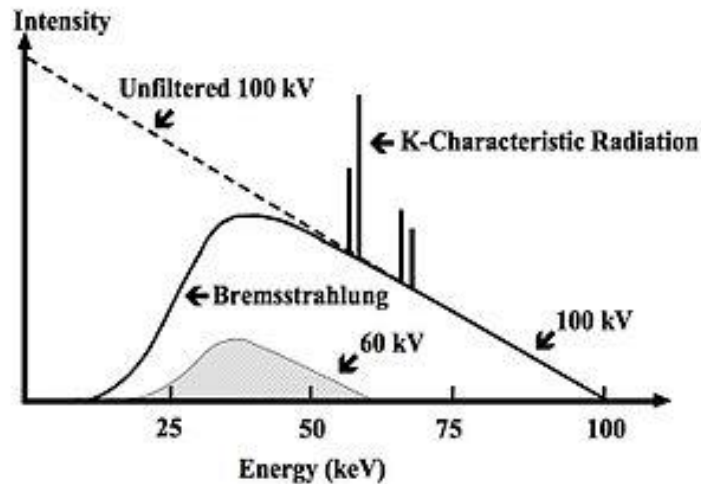
Rentgenka

- anoda Cu, Co, Mo, W
- ~1% energie → rtg. záření
- rotující anoda

Spektrum rentgenového záření

1. brzdné záření
→ spojité
2. charakteristické záření
→ diskrétní (K, L, M,...)

Spektrum rentgenového záření

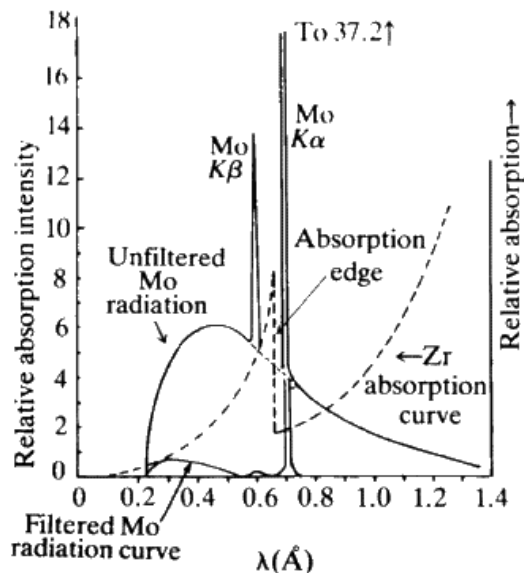
- rentgenka

$$I_{cont} = AiZV^m$$

$$m \approx 2$$

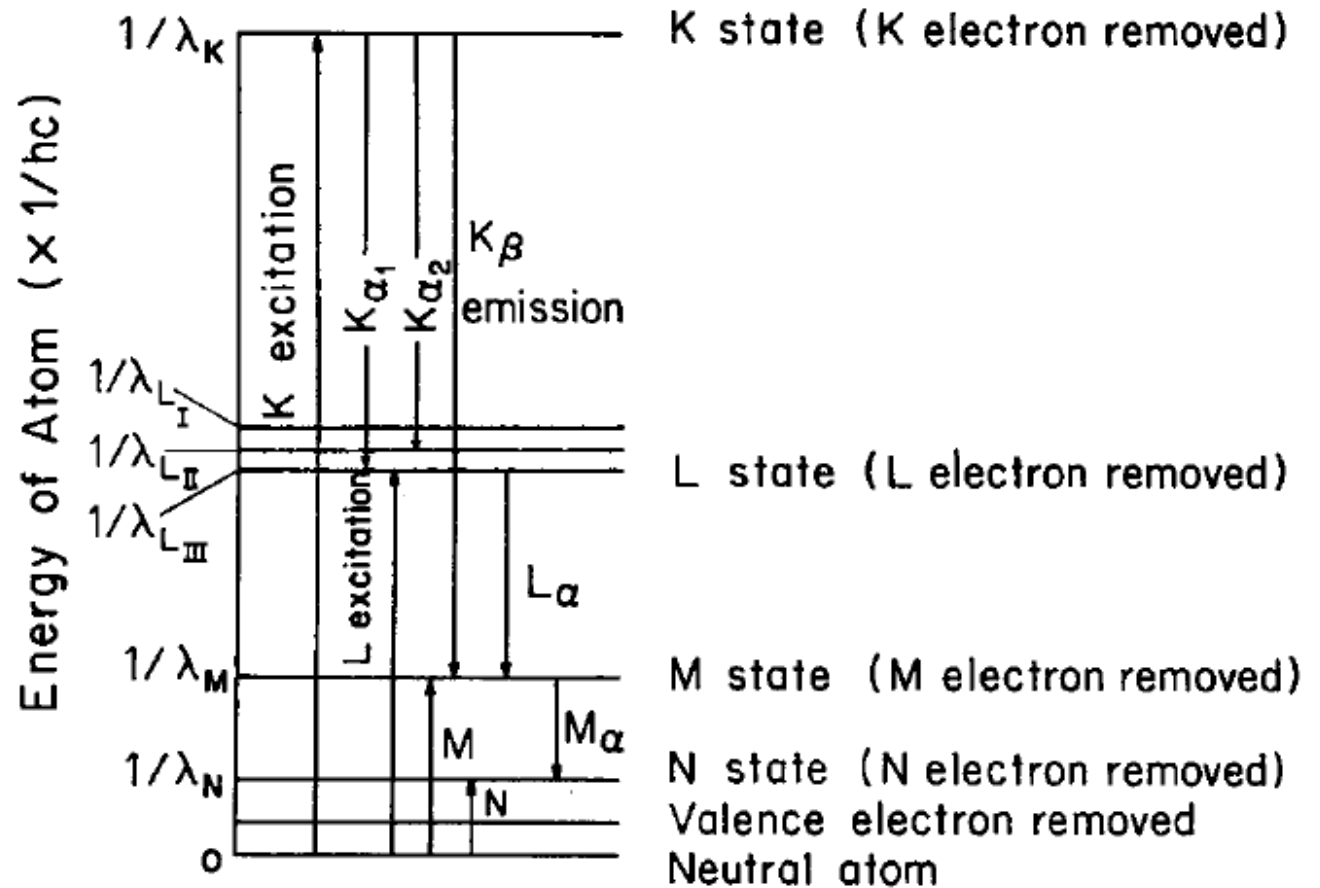
$$I_{K-line} = Bi(V - V_k)^n$$

$$n \approx 2$$

Mo anoda, Zr β filtr

$$E = \frac{hc}{\lambda}$$

Absorpce rentgenového záření

- absorpce

$$\frac{dI}{dx} = -\mu I$$

- lineární absorpční koeficient μ

$$I(x) = I_0 e^{-\mu x}$$

- hmotnostní absorpční koeficient μ/ρ

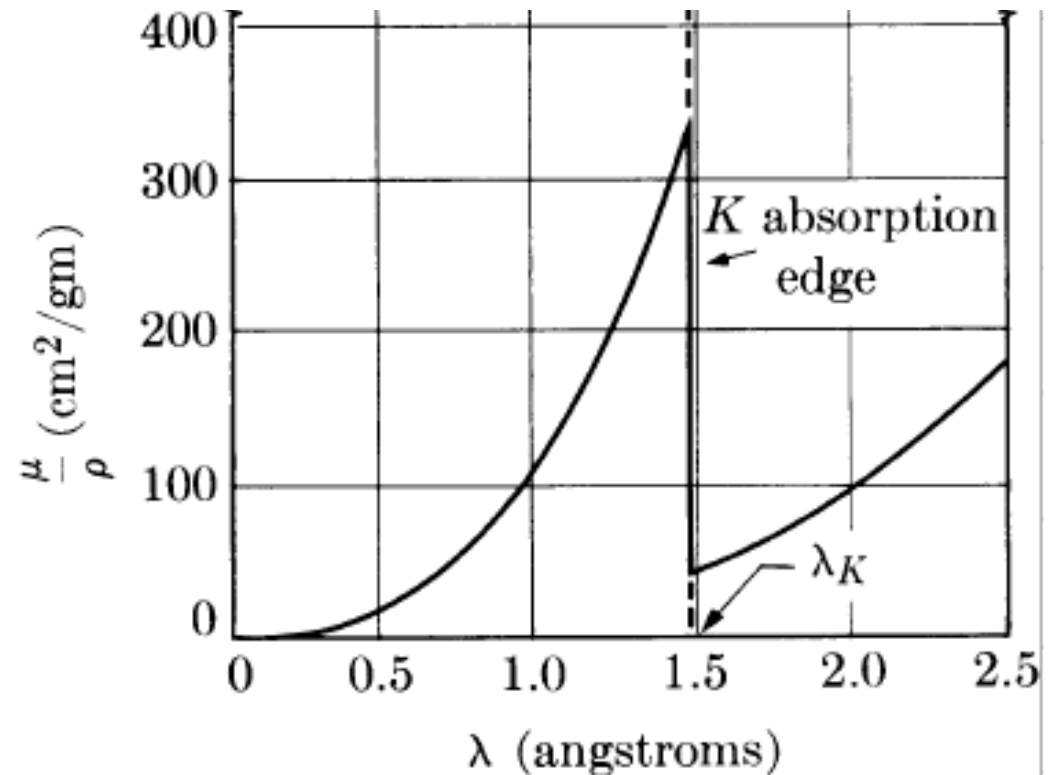
$$I(x) = I_0 e^{-\frac{\mu}{\rho} \rho x}$$

$$\frac{\mu}{\rho} = k \lambda^3 Z^3$$

- látka složená z více typů atomů (w_i hmotnostní koncentrace)

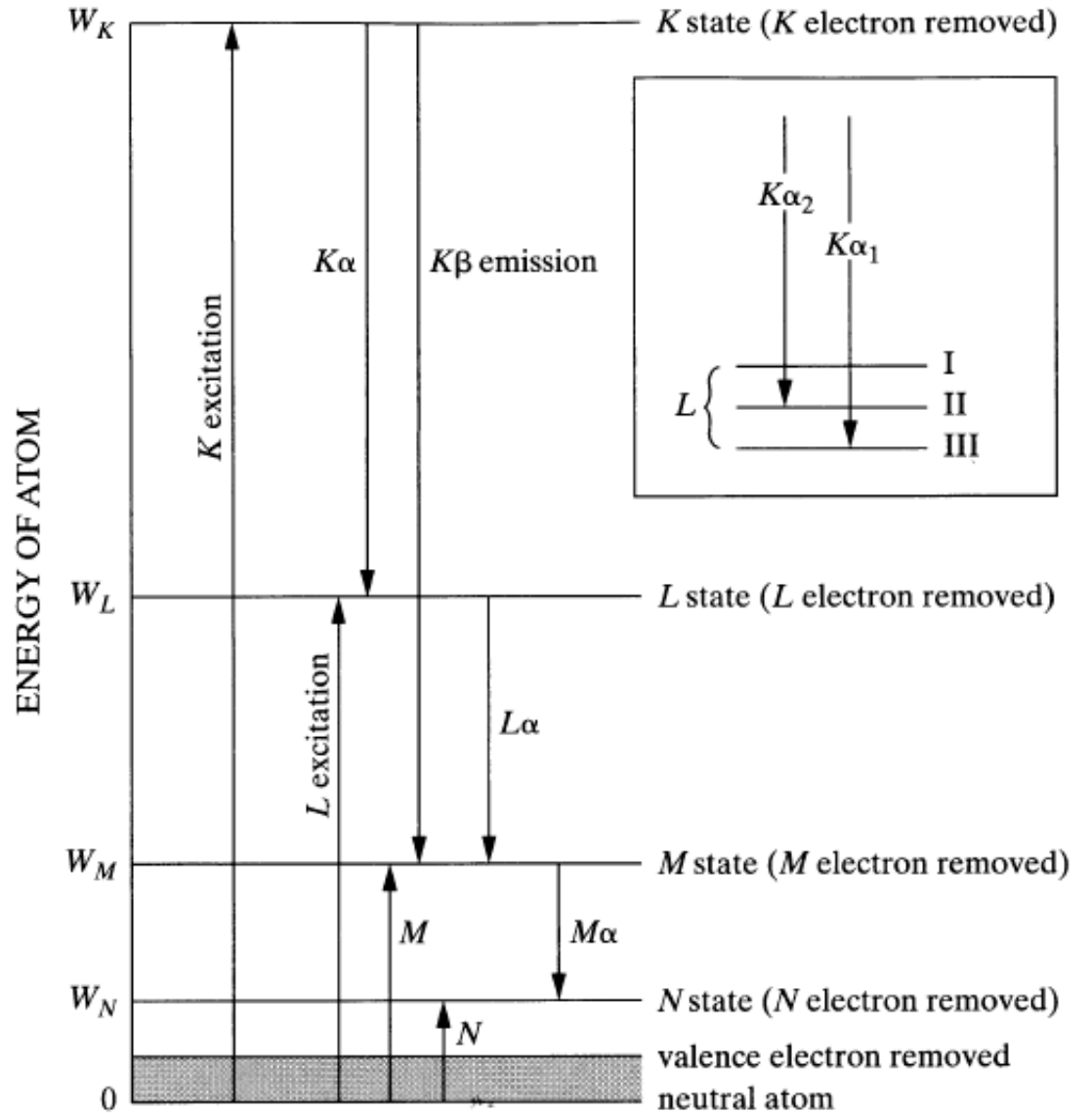
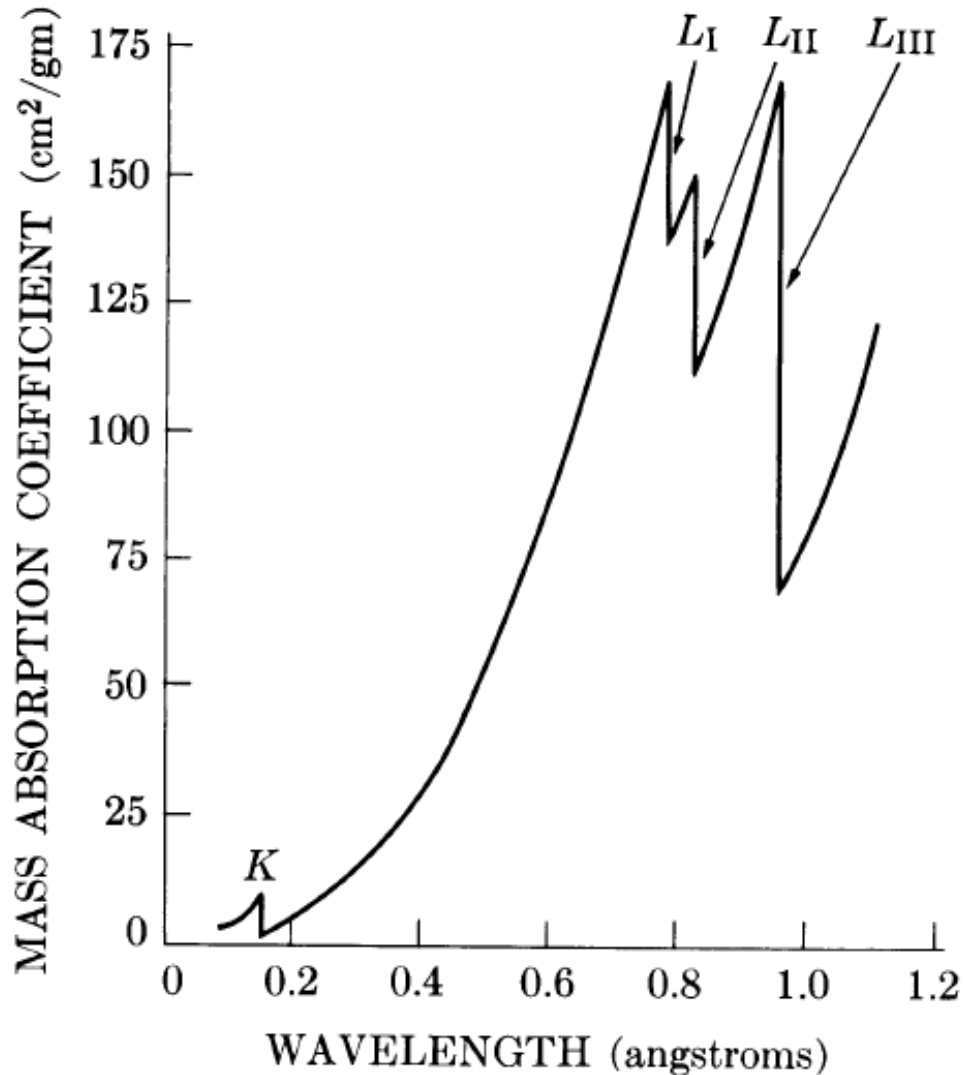
$$\frac{\mu}{\rho} = \sum_i w_i \frac{\mu_i}{\rho_i}$$

Ni – hmotnostní absorpční koeficient

Absorpce rentgenového záření

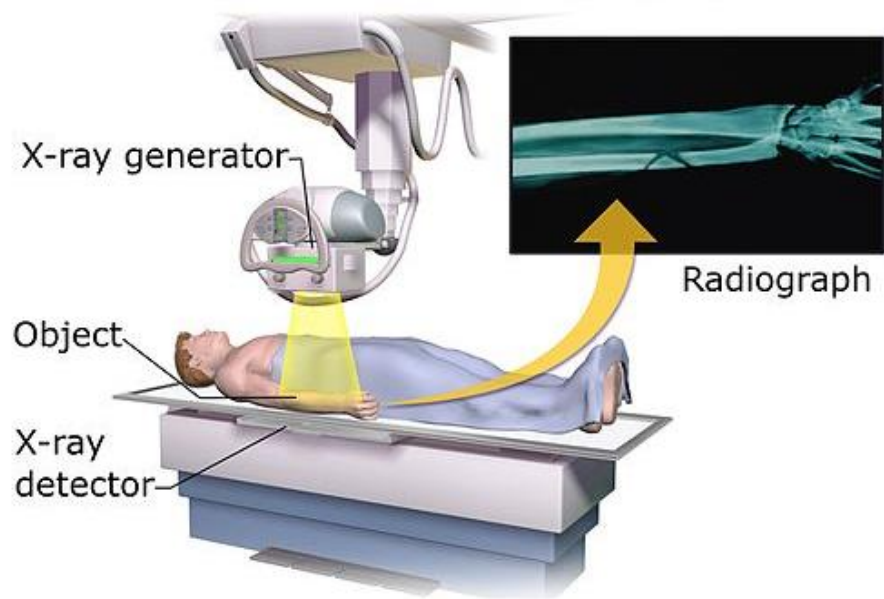
Pb – hmotnostní absorpční koeficient

Rentgenografie (radiografie)

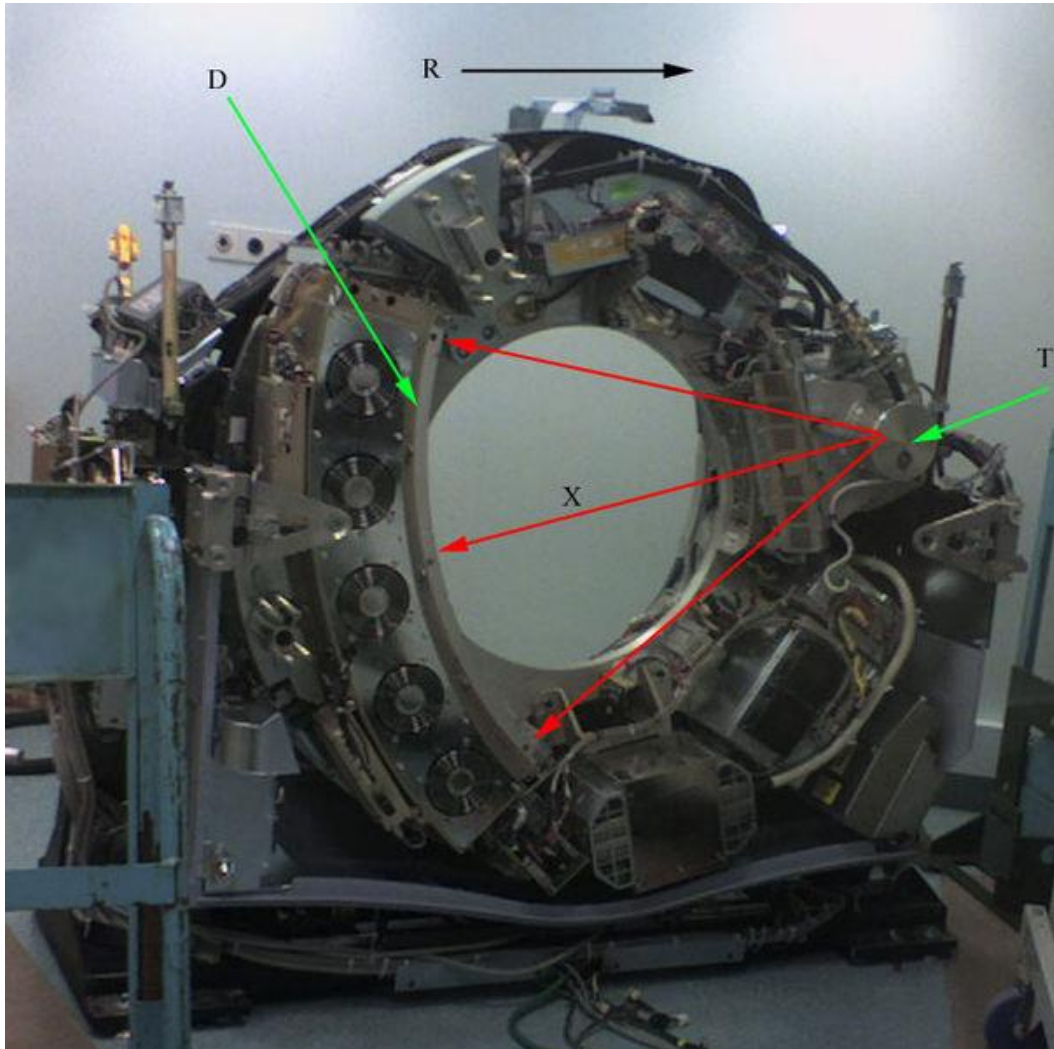
- hmotnostní absorpční koeficient

$$\frac{\mu}{\rho} = k\lambda^3 Z^3$$

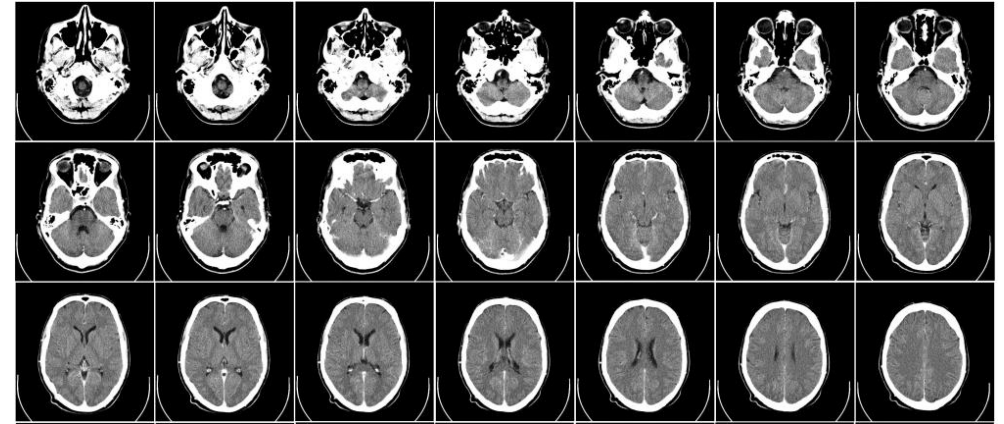

CT (X-ray computed tomography)

T – rentgenka, D – detektory rtg. záření,
X – rtg. svazky, R - rotace

Radonova transformace

- absorpce vzorku $f(x, y)$

$$I = I_0 \exp\left(-\int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) ds\right)$$

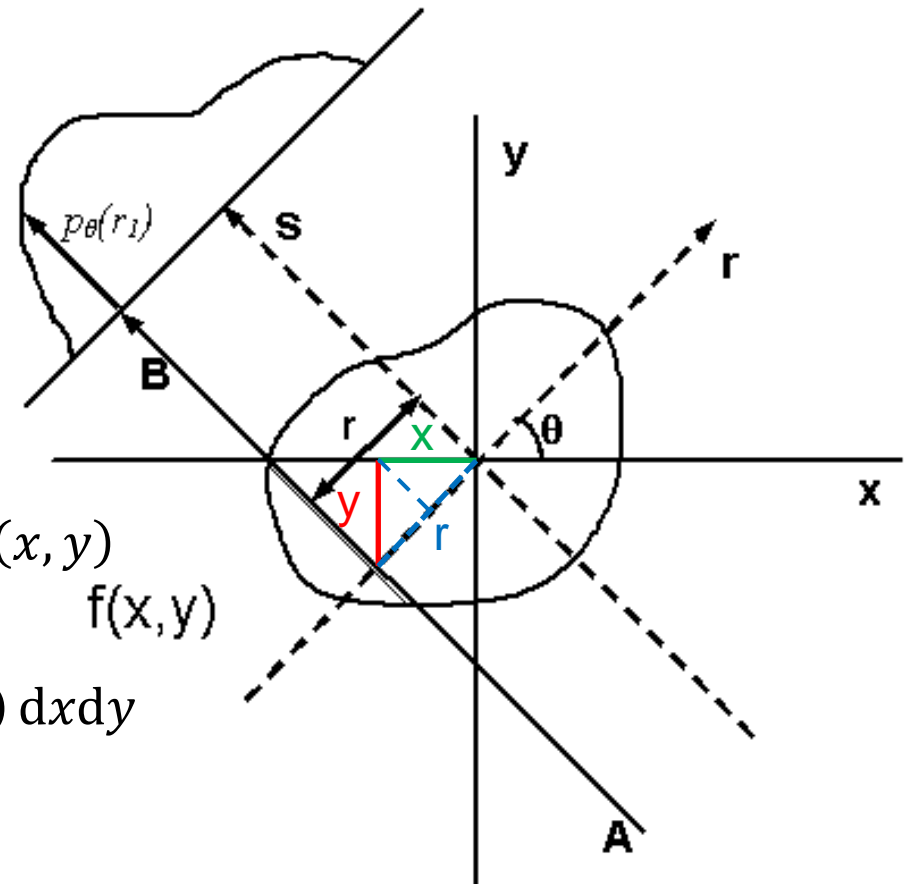
- celkové zeslabení signálu

$$p_{\theta}(r) = \ln\left(\frac{I}{I_0}\right) = -\int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) ds$$

$$r = x \cos \theta + y \sin \theta$$

- Radonova transformace (sinogram) funkce $f(x, y)$

$$p_{\theta}(r) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) \delta(x \cos \theta + y \sin \theta - r) dx dy$$

Radonova transformace

- Radonova transformace (sinogram) funkce $f(x, y)$

$$p_{\theta}(r) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) \delta(x \cos \theta + y \sin \theta - r) dx dy$$

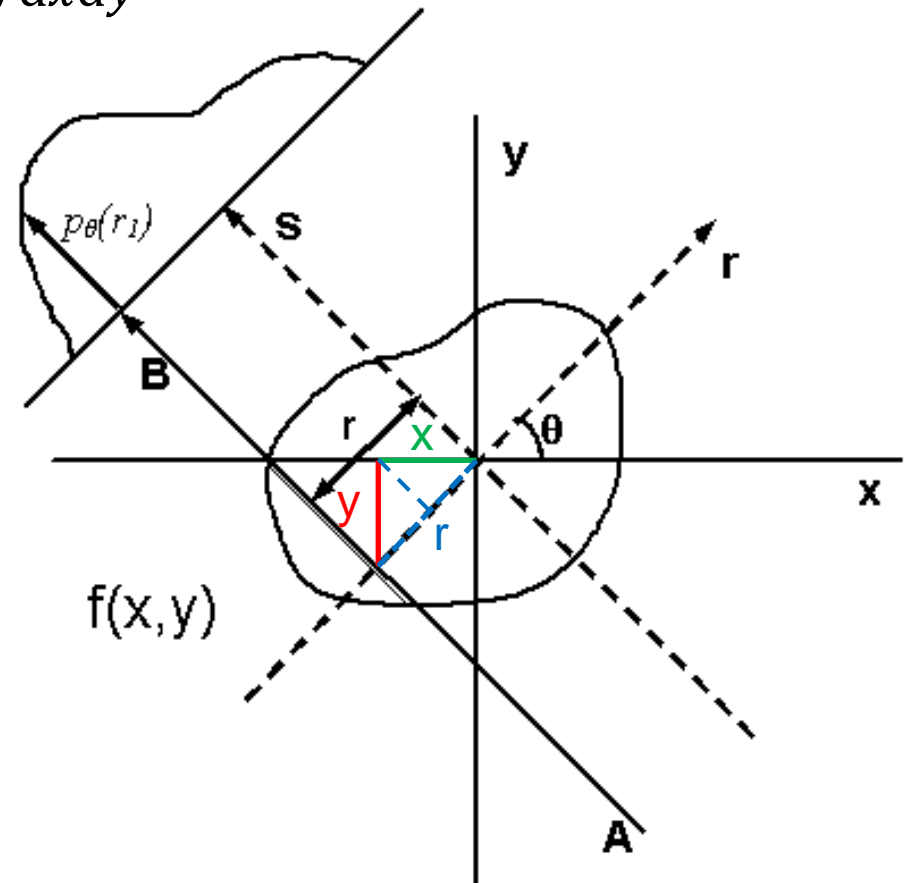
- inverzní Radonova transformace

$$f(x, y) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{\pi} g_{\theta}(x \cos \theta + y \sin \theta) d\theta$$

$$g_{\theta} = \frac{d}{dr} \left[\frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{p_{\theta}(\rho)}{r - \rho} d\rho \right]$$

derivace Hilbertovy transformace projekce p_{θ}

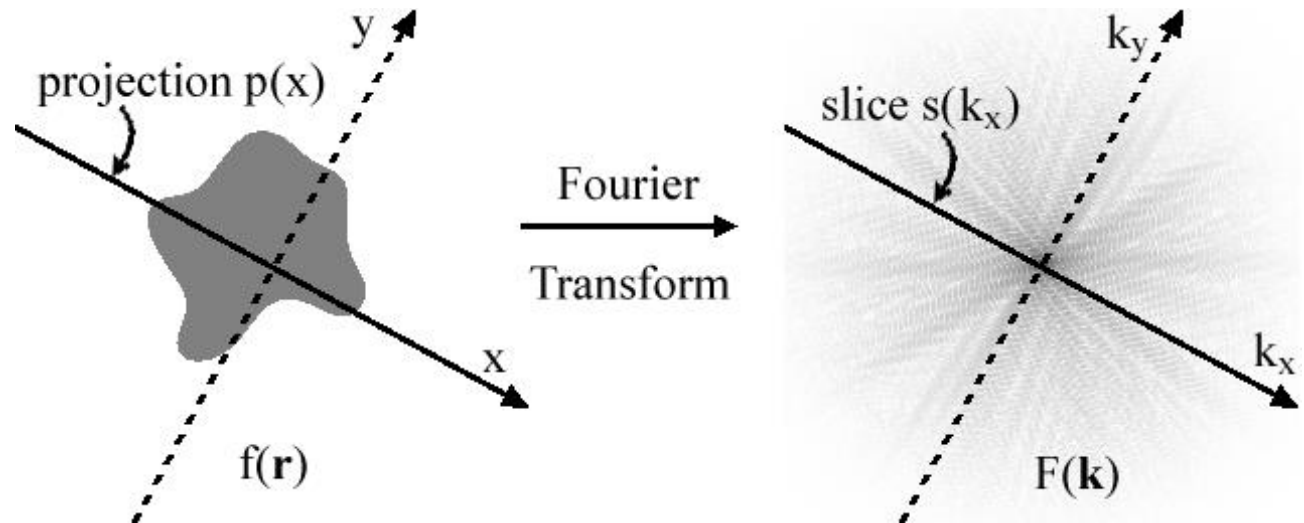
Radonova transformace

- projekční teorém $F_1 P_1 f(x, y) = S_1 F_2 f(x, y)$

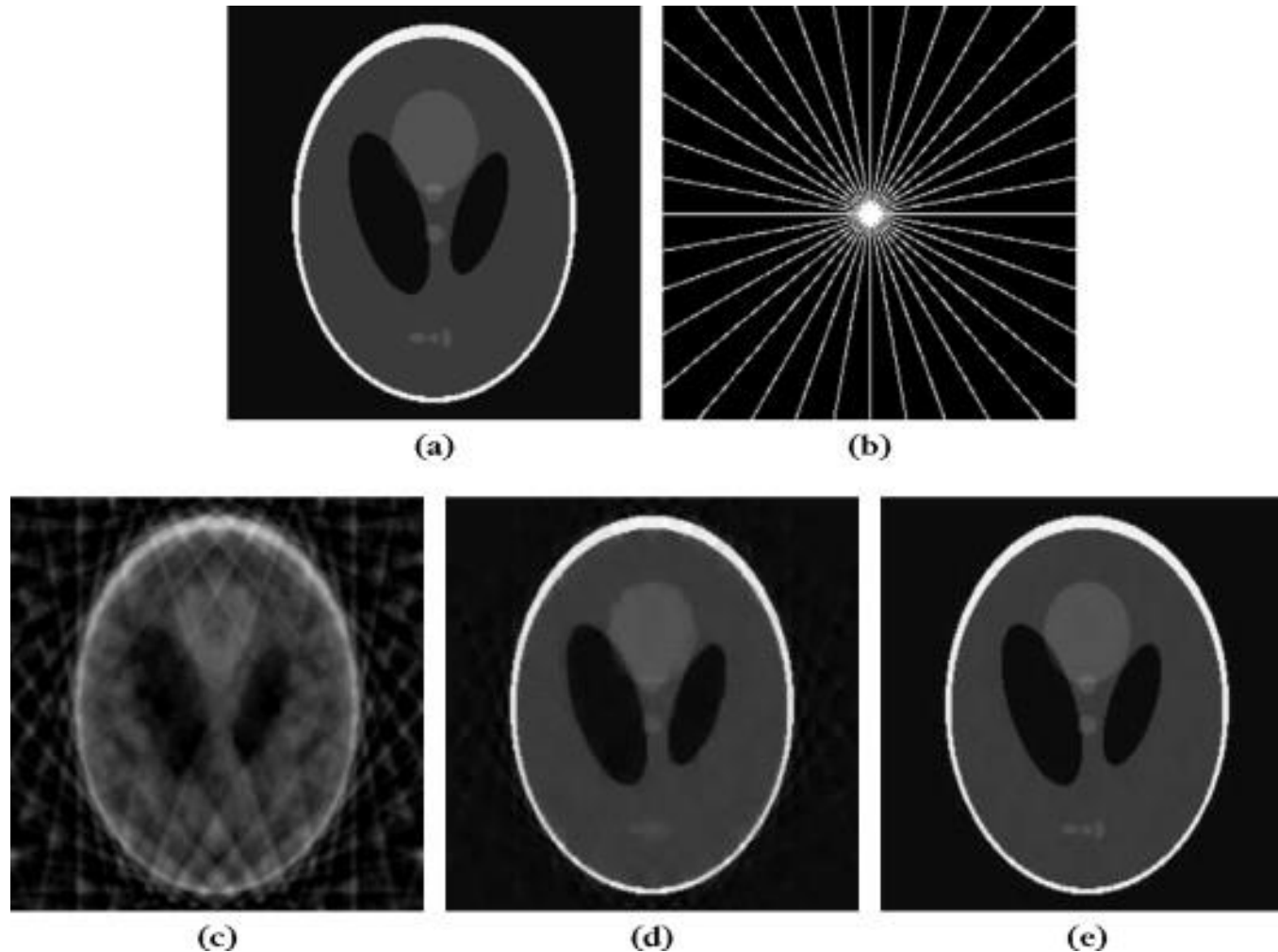
$F_{1/2}$ – Fourierova transformace (1D / 2D)

P_1 – operátor projekce na jednorozměrnou přímku

S_2 – operátor řezu 2D $\rightarrow$ 1D

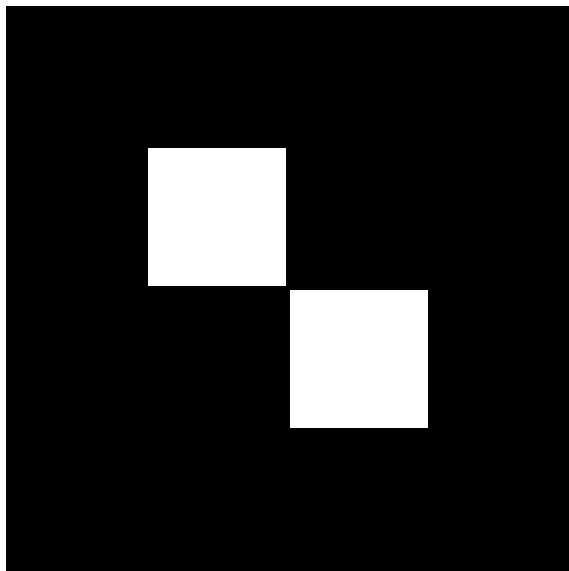
Radonova transformace

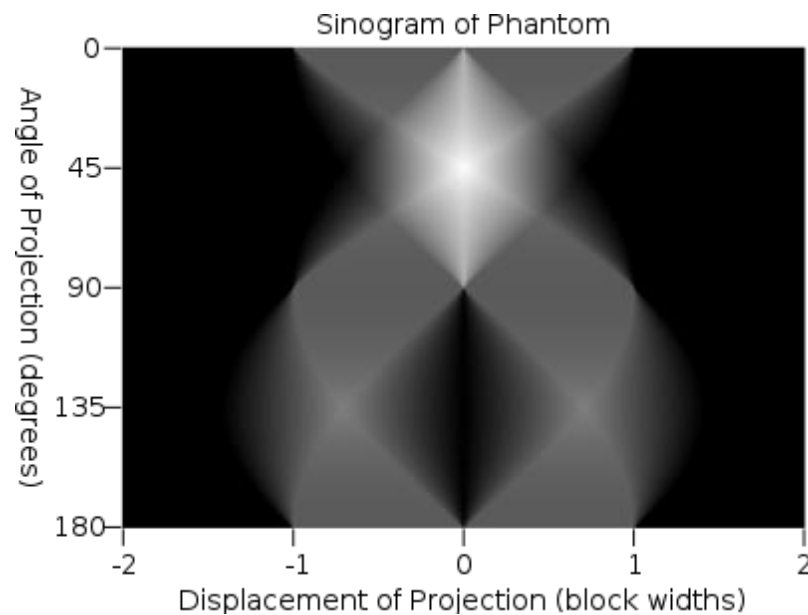
- (a) Original phantom image, (b) Frequency plane showing in white the frequency rays in Ω ,
(c) Reconstruction with a linear orthogonal projection computed with a backprojection,
(d) Lagrangian pursuit estimation in a Haar translation-invariant wavelet dictionary,
(e) Inversion with a total variation regularization

Radonova transformace

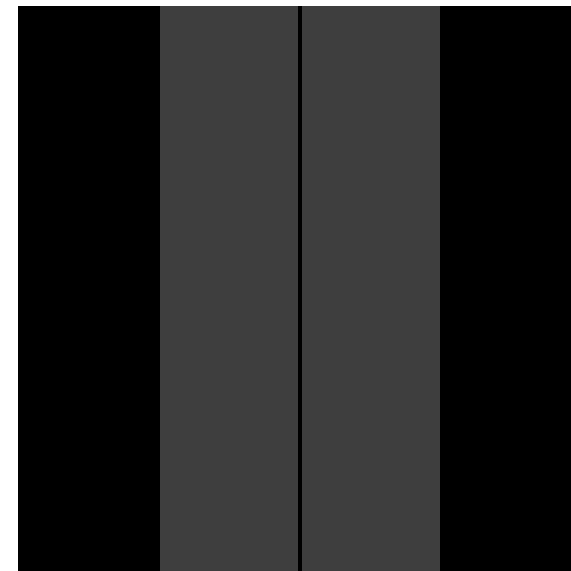
předmět

Radonova transformace
(sinogram)

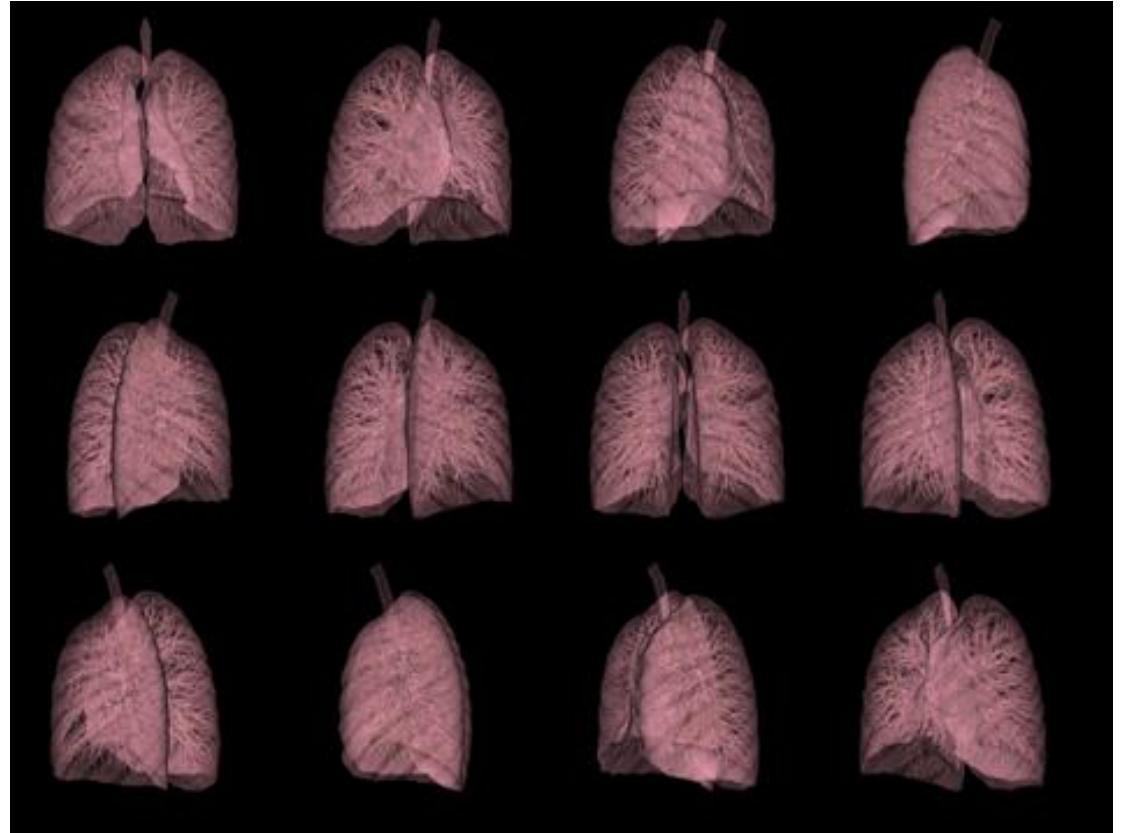
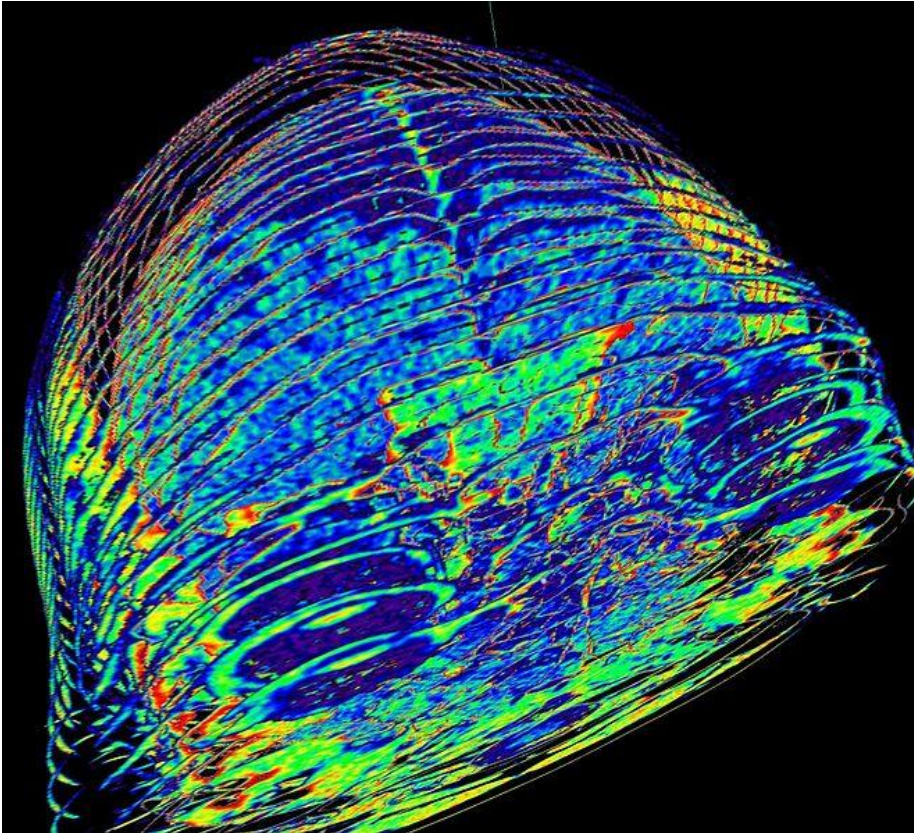

rekonstrukce
(inverzní Radonova transformace)

CT – tenké řezy

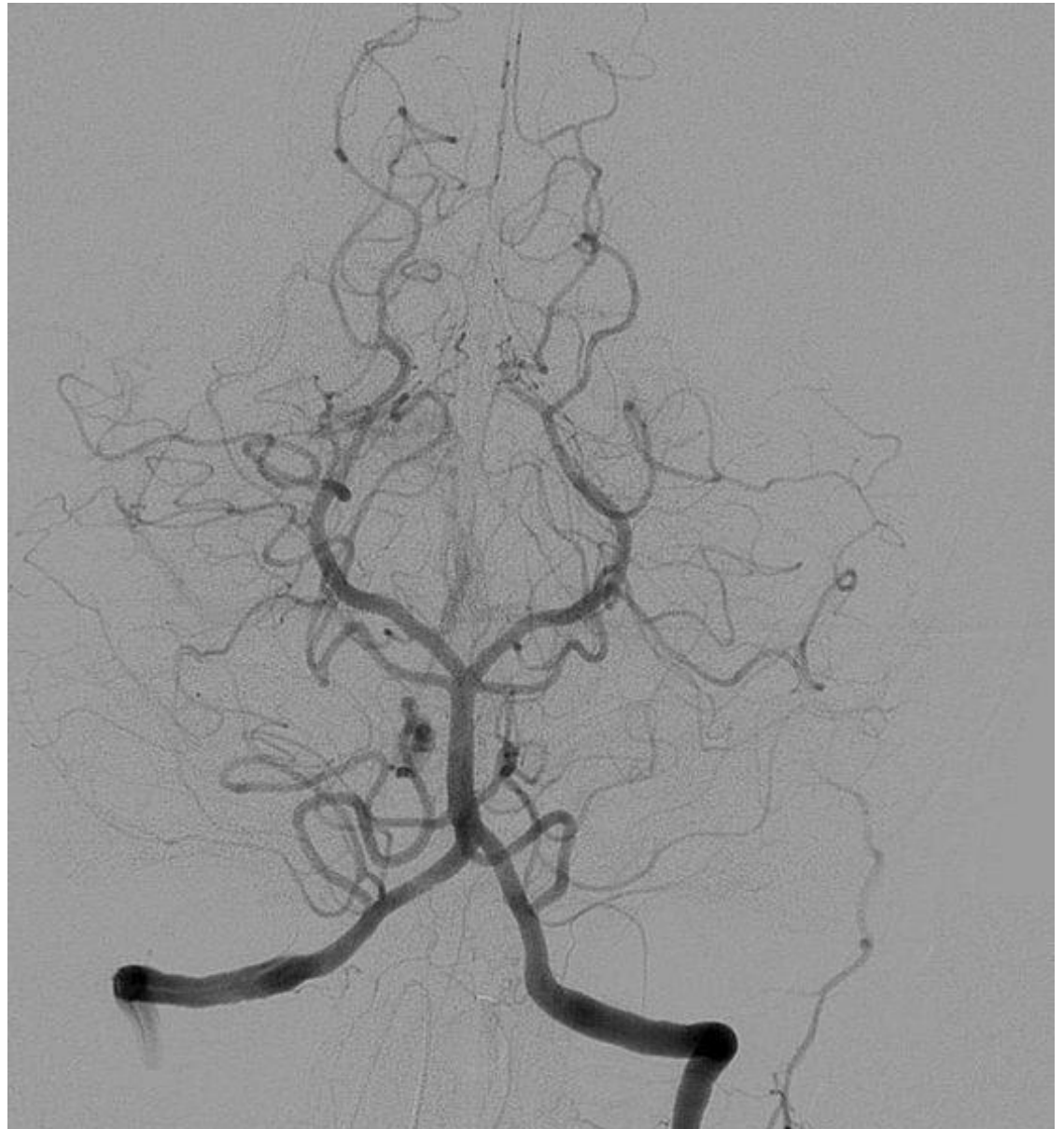
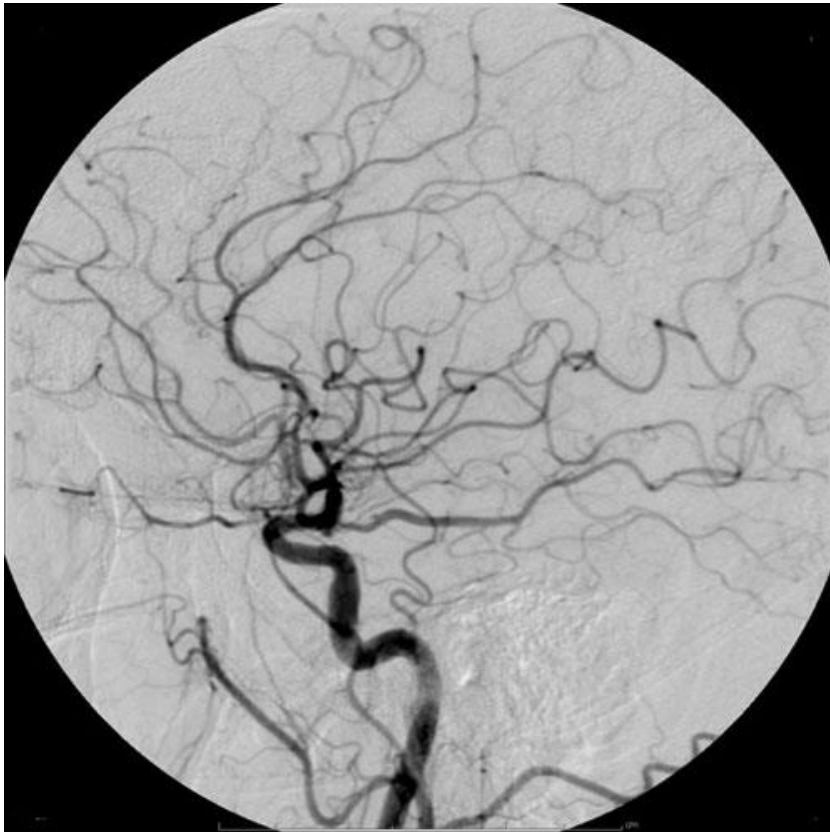
- tenké řezy 5 mm

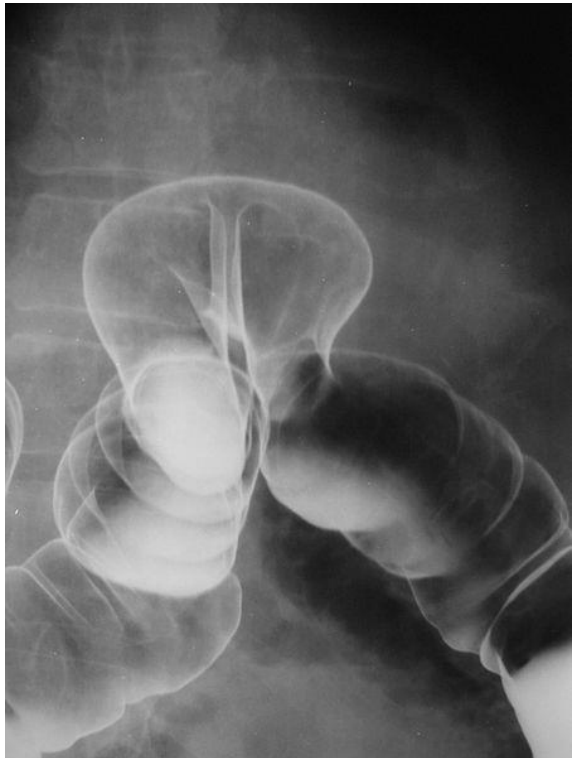
CT – radio-kontrastní látky

- sloučeniny jódu ($Z_I = 53$)
- neškodné pro lidské tělo
- kontrastní zobrazení cév, žil, tepen

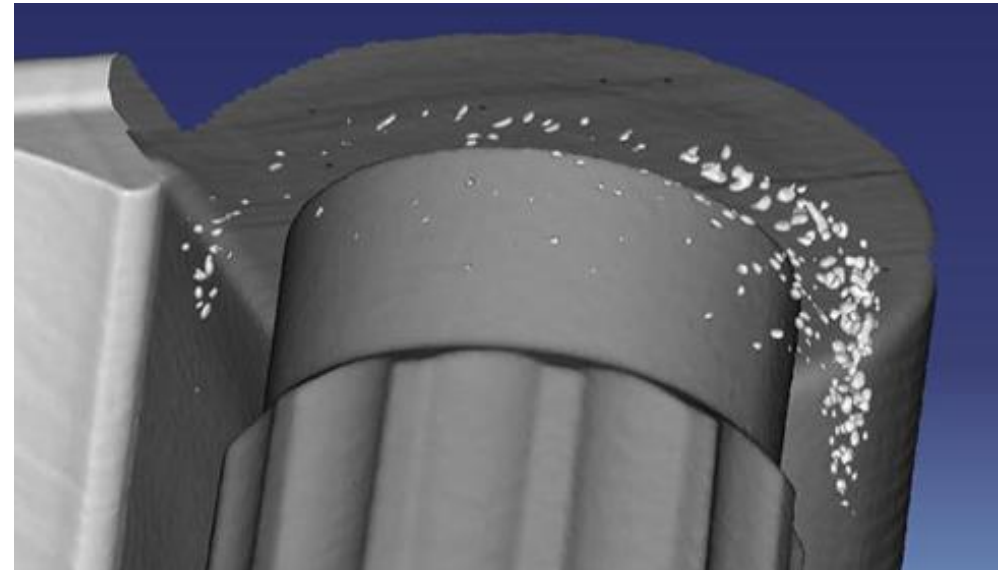
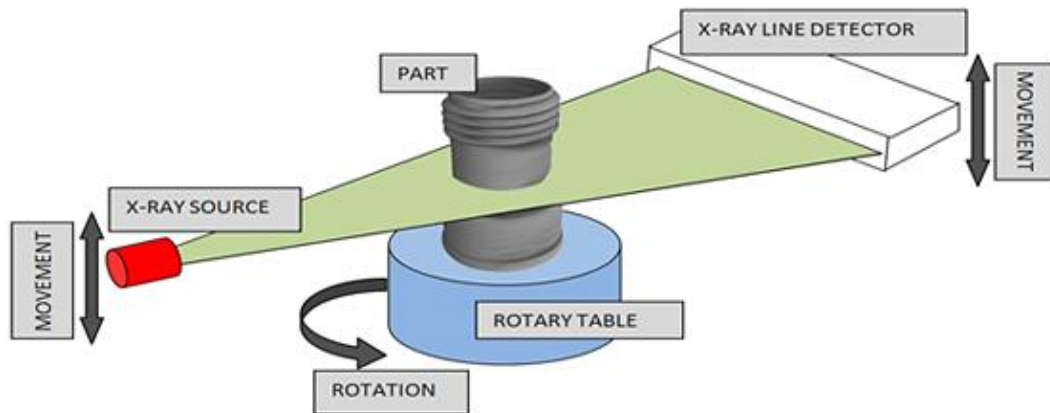
CT – radio-kontrastní látky

- BaSO_4 ($Z_{\text{Ba}} = 56$)
- ve vodě nerozpustný bílý prášek
- kontrastní zobrazení trávicího systému

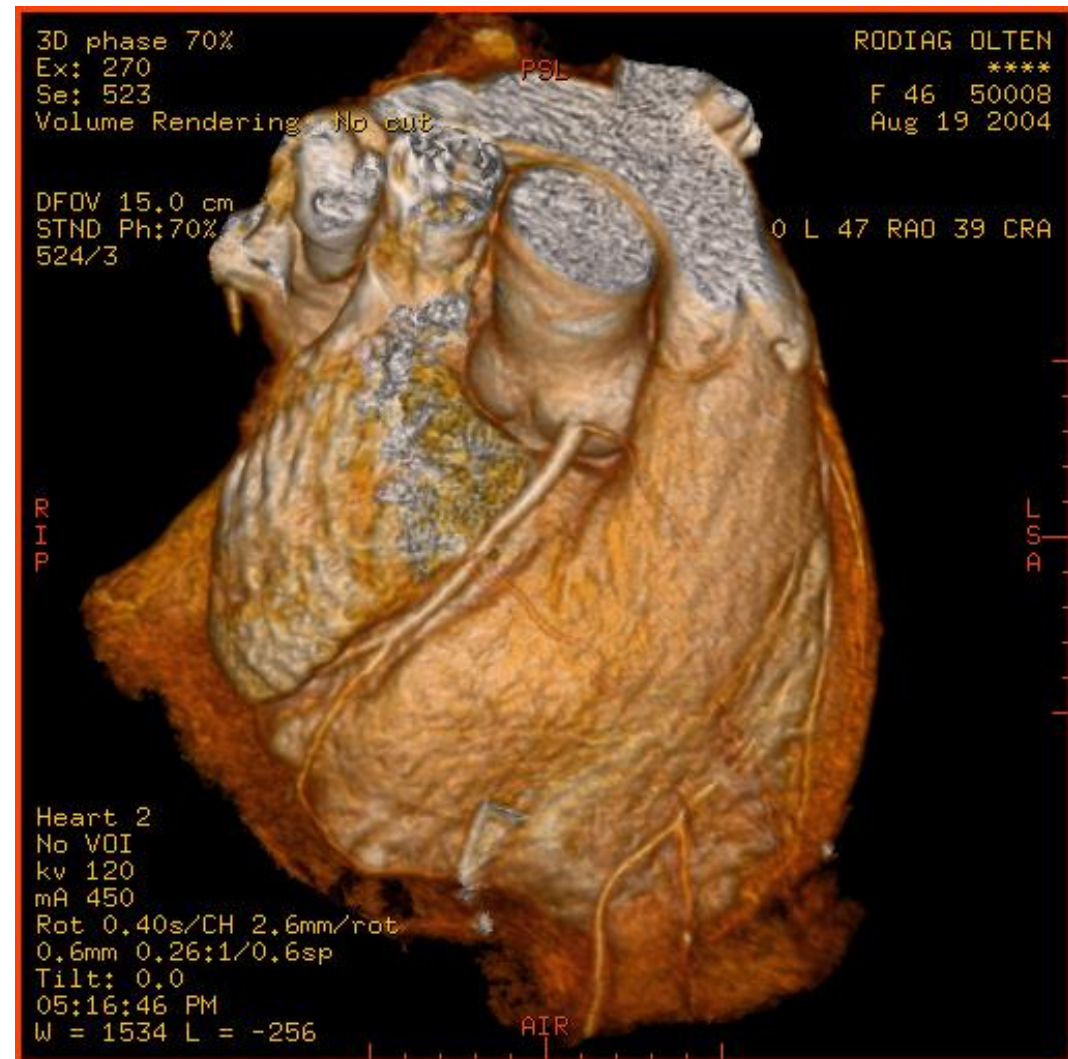
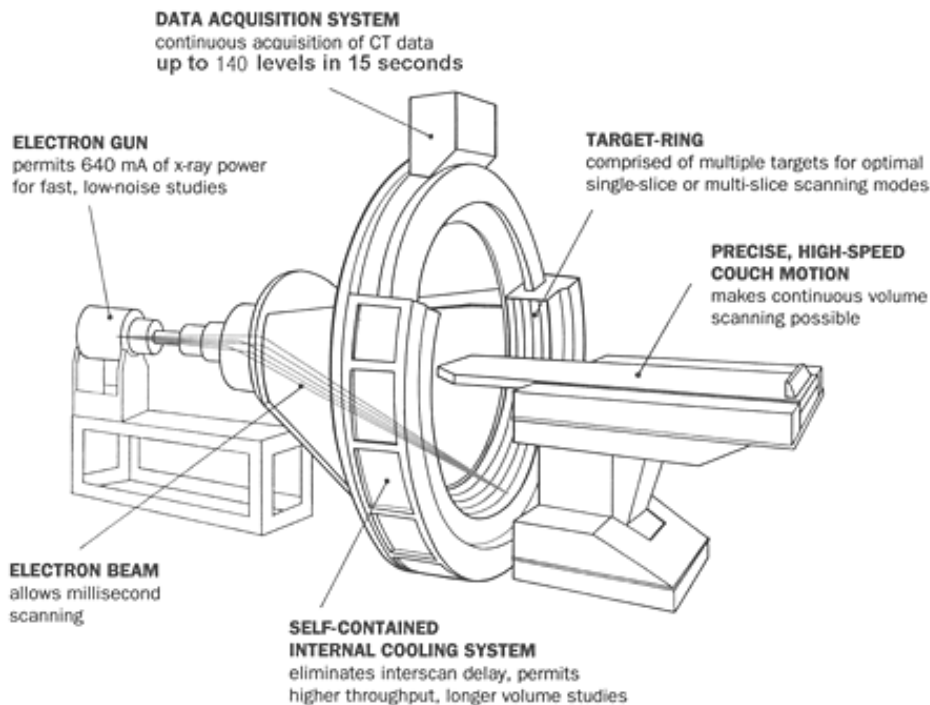
CT – průmyslové využití

- kónický svazek rtg. záření
- rotující vzorek
- nedestruktivní test, vytvoření 3D modelu součástky

EBT (electron beam tomography)

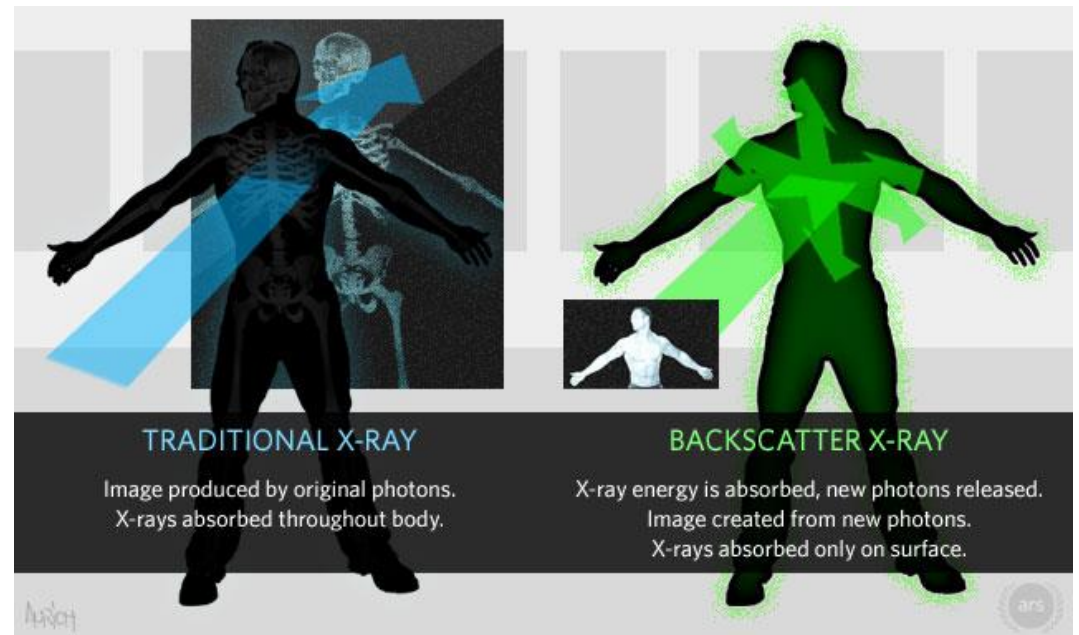
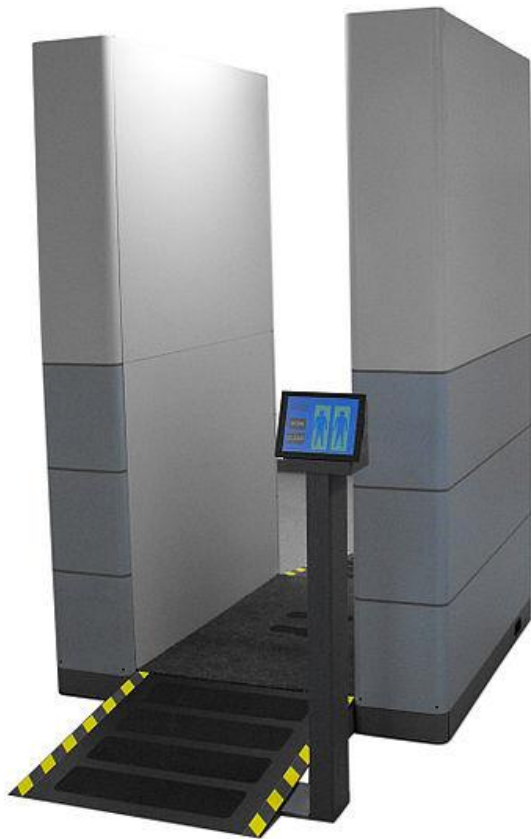
- svazek elektronů je vychylovaný magnetickým polem
→ na prstenci okolo pacienta se generuje rtg. záření
- stacionární, vyšší rychlost
- zobrazení srdce

Zpětně odražené rentgenové záření

- detekce rtg. záření deflektovaného Comptonovým rozptylem
- bezpečnostní skenery

XRF (X-ray fluorescence)

- charakteristické rtg. záření (indukované rtg. nebo γ zářením)
- chemická analýza

